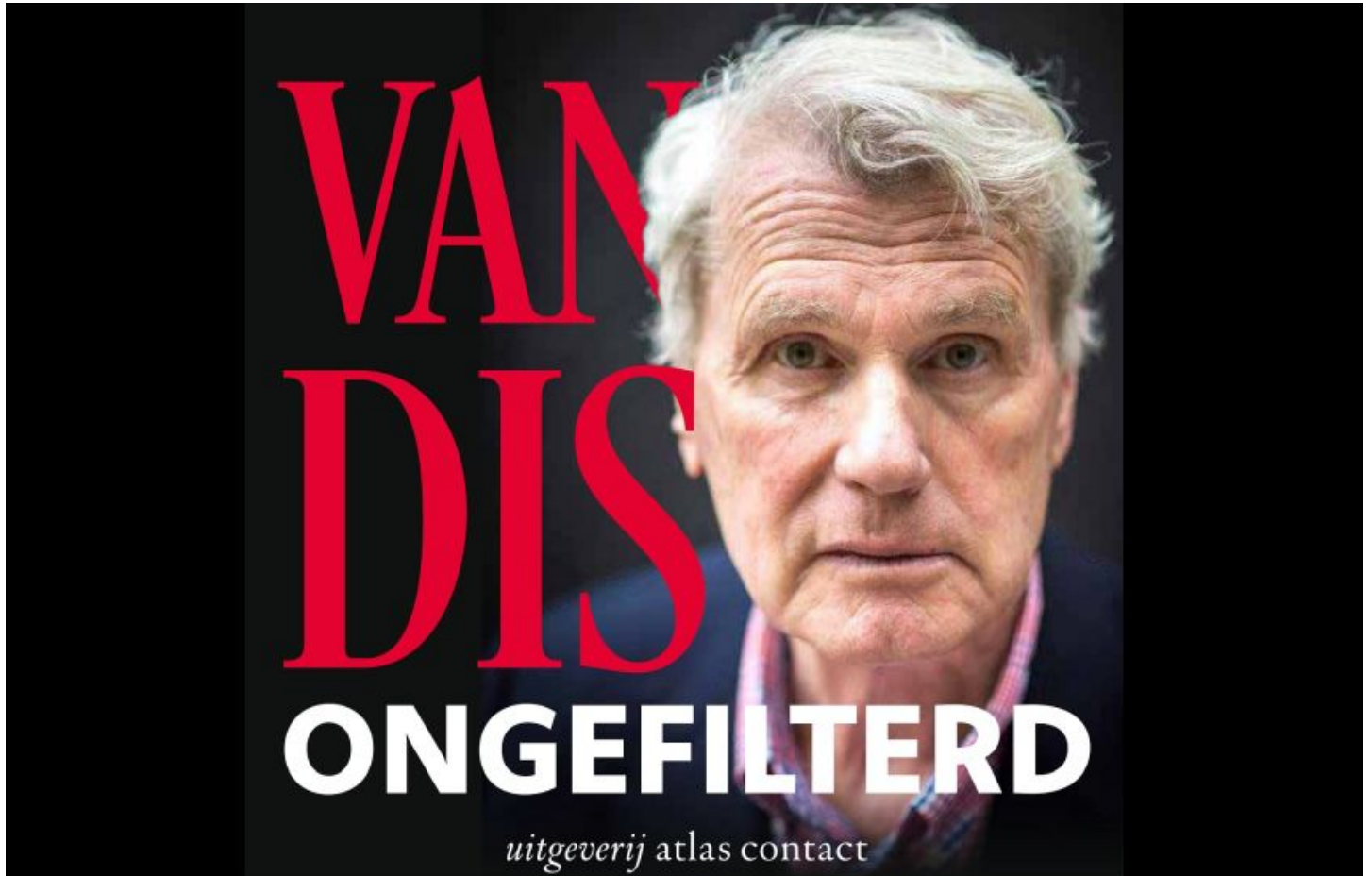

Podcastrecensie Van Dis Ongefilterd

23-11-2023 11:00

Het woud aan podcasts dijt almaar verder uit. Niet alleen de jonge garde, maar ook heren van zekere leeftijd en statuur voelen zich aangetrokken tot dit medium, waarop zij naar hartenlust hun kennis, meningen en liefhebberijen kunnen spuien.

Terwijl Maarten van Rossum maar niet uitgepraat lijkt te raken in zijn gelijknamige podcast en de afleveringen elkaar in steeds rapper tempo opvolgen, spreekt zijn generatiegenoot en verfrissende tegenhanger Adriaan van Dis de luisteraars om de twee weken toe in de podcast Van Dis Ongefilterd. En met succes, want hij doet goed mee in de lijst best beluisterde podcasts.

Tweegesprek

Sinds eind september praat schrijver Van Dis in deze, door zijn uitgeverij Atlas Contact verzorgde, podcast, over alles wat hem bezighoudt, ontroert, bezielt, drijft of ongerust maakt. Simon Dikker Hupkes, redacteur bij Atlas Contact, brengt enige lijn aan in zijn spraakwaterval, zoals presentator Tom Jessen dat bij Maarten van Rossum doet.

Anders dan Van Rossum maakt Van Dis zich minder kwaad over al wat niet deugt, al laat ook hij zich nu en dan door Dikker Sipkes uit zijn tent lokken. Bijvoorbeeld als die suggereert dat niemand toch meer J.C. Bloem leest. Kom daar niet mee aan bij Van Dis! Vurig neemt hij het voor de oude, nog láng niet vergeten dichter op.

Tegelijkertijd gaat hij met zijn tijd mee, verdiept zich in zijn medemens, beziet onbevooroordeeld nieuwerwetse verschijnselen, schaamt zich er niet voor 'woke' te zijn en grijpt de kans een heel andere kant van zichzelf te laten zien.

Tuinhuis

Elke aflevering begint met zijn aankomst in het tuinhuis van zijn uitgeverij Atlas Contact waar de podcast wordt opgenomen. Op de achtergrond klinkt een jolig, fluitend deuntje dat je ook bij een programma over tuinieren zou kunnen verwachten. Vaak gebeurt er dan iets banaals, een voorval waarbij Van Dis iets zegt of doet dat haaks staat op zijn imago van belezen, intellectuele en ietwat bekakte heer. 'Dat je me herként Ellen, want ik heb mijn helm op en ik zie er uit alsof ik uit het gesticht ben ontsnapt! Ik schaam me rot. Zo, helm af, fiets gestald en daar ben ik met een grote snotneus, want het wordt kouder,' roept Van Dis dan met zijn geaffecteerde accent. Ongetwijfeld weet hij dondersgoed dat zo'n beeld de luisteraars amuseert.

Spelen met imago

Hij speelt graag met zijn imago en verrast de toehoorders bijvoorbeeld met zijn voorliefde voor de Jordanese volkszangeres Tante Leen of zijn heimelijke genoegen om uitbundig te dansen in de keuken. Nu en dan laat hij horen dat hij evengoed plat-Amsterdams kan praten. Ook andere stemmetjes doet hij verrassend goed na, zoals die van Frans Timmermans of een Friezin.

In de tweede aflevering doet hij verslag van een bezoek aan de Action, waar hij vanwege een lezing enigszins 'overdressed' binnenstapt. Hij kijkt er zijn ogen uit, verwondert zich over mensen die in scootmobiel langs de koopwaar schuiven alsof ze in een museum zijn. Het kassameisje vraagt zich af wat hij er te zoeken heeft; hij ziet er toch veel te deftig uit voor deze winkel.

Immense poëzieverzameling

Grappige onderdelen binnen de podcast, maar hij is veel meer dan bovenstaande voorbeelden. Dat zijn de krenten die deze intellectuele bol lekker behapbaar moeten houden, want de informatiedichtheid is groot.

Van Dis draagt gedichten voor die hem inspireren zoals 'De terrorist' van zijn lievelingsdichter Wislawa Szymborska of de trotse gedichten van Ronelda Kamfer, een jonge zwarte Zuid-Afrikaanse dichteres. Hij haalt elke aflevering iets uit zijn immense poëzieverzameling en vertelt hoe hij vaak duiding in gedichten zoekt.

De actualiteit is nooit ver weg. Hij uit zijn zorgen over de situatie in het Midden-Oosten, geeft zijn eigen visie daarop en vertelt naar aanleiding daarvan over zijn jeugd en een verblijf in een kibboets eind jaren zestig. In de meest recente aflevering komt zijn Rudy Kousbroeklezing aan bod. Hij vertelt hoe Kousbroek naar het koloniale verleden keek. Aan de hand van hedendaagse gebeurtenissen grijpt Van Dis ook vaak terug op zijn eigen leven, zijn jeugd, het oorlogstrauma van zijn ouders. Hij is een geboren verteller, dus saai wordt dat niet.

Diepgang en vermaak

Tussen zwaardere onderwerpen als politiek, oorlog, cultuur of klimaat is er ruimte voor luchtiger zaken. In elke aflevering beantwoordt Van Dis vragen van luisteraars en verklaart bijvoorbeeld waar zijn bekakte accent vandaan komt of van welke muziek hij houdt.

Het levert een aangename mix van diepgang en vermaak op. Dankzij een frisse blik en een gevoel voor humor

slaagt deze podcast erin geen spreekbuis van een langdurig oerrende, alwetende oude man te worden.

Van Dis Ongefilterd

Te beluisteren via: Apple Podcasts, Google Podcasts, Spotify

Prijs: Gratis beschikbaar

Frequentie: om de twee weken

Eerste aflevering: 23 september 2023

Duur: 30 minuten

Uitgever: Uitgeverij Atlas Contact

Marloes de Moor